

Mälestustahvliit tõmbasid katte kaitseliidu Viru maleva pealik Lembit Kerve ja maavanem Urmas Tamm.

Tairo Lutter

Maavanemad said mälestustahvli

Eile ennelõunal avanes Rakveres Pikas tänavas kaitseliidu maja seinal mälestustahvel kahele sõjaeelsele Viru maavanemale Mihkel Juhkamile ja Karl Pajosele.

Toomas Herm

Viru maakonnaavalitsus töötas aastail 1919-1927 Rakveres Pika tänava majas, kus praegu on kaitseliidu Viru malev. Mihkel Juhkam oli maakonnaavalitsuse esimees aastatel 1917-1921 ja 1922-1923. Karl Pajos juhtis maakonnaavalitsust aastail 1924-1927, oli ajutise maavalitsuse esimees aastatel 1934-1938 ja maavanem 1939-1940. Mõlemad mehed hukkusid Venemaa vangilaagris.

Eile, Eesti iseseisvuspäeval tõmbasid kahe sõjaeelse Viru maavanema mälestustahvliit kate Lääne-Viru maavanem Urmas Tamm ja kaitseliidu Viru maleva

pealik Lembit Kerve. Tahvli õnistas Viru-Jaagupi koguduse õpetaja Tarmo Linnas.

Meeldiv üllatus lähedastele

Lääne-Viru maavalitsuse pressiesindaja Hilje Pakkaneni andmetel on mälestustahvli idee autor kaitseliidu Viru maleva pealik Lembit Kerve. "See, mida tegime, oli meie kohus," sõnas Kerve.

Maavanem Urmas Tamm ütles avakõnes, et mälestustahvliga austame kahe mehe panust Eesti riigi ülesehitamisel. Ajaloolise ülevaate lõpetuseks märkis Tamm, et inimesed ei ole sageli riigiga rahul. "Samas unustatakse, et pahandatakse ju tegelikult iseendaga," ütles maavanem ja rõhutas iga kodaniku tähtsust riigi arendamisel.

Mälestustahvli avamisele tulnud Karl Pajose tütar Mare Ella-maa rõõmustas isa ja tema kolleegi töö austamise üle. "Väga meeldiv üllatus," nentis ta.

Karl Pajose poeg Gunnar Pajos meenutas okupatsiooniaastatel eraelus ja kuus aastat nõukogude sõjaväes teenides nähtud näguripäevi, kus teda kiputi bur-suiks tembeldama. "Korterit ei tahetud anda," tõi eakas mees näite.

Esimene haritud maavanem

Tartu ülikooli lõpetanud Karl Pajos oli Viru maavalitsuse esimene kõrgharidusega esimees. Pajos hukkus Venemaa vangilaagris 1953. aastal.

Mihkel Juhkam oli aastatel 1919-1920 Eesti Asutava Kogu liige. Aastatel 1923-1931 kuulus ta riigikokku, töötades teise koosseisu abiesimehe ja kolmanda koosseisu sekretärina. Juhkam oli 1928. ja 1929. aastal Eesti sõjaminister. Juhkam küüditati 1941. aastal ja järgmisel tal vangilaagris suri.

Maavalitsuse pressiesindaja Hilje Pakkaneni sõnul tegi mälestustahvli Rakvere osahing Kivix. See läks maksma veidi üle 3000 krooni.